

GAZETA KRAKOWSKA

N° 53.

Z KRAKOWA DNIA 2 LIPCA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 23 Czerwca.

Rocznica ogłoszenia Królestwa Polskiego, obchodzona była w dniu jutym b. m. w tej stolicy jak zwykle corocznie z okazalnością odpowiadającą tej wielkiej dla całego Narodu uroczystości. W godzinach rannych wszystkie woyska składające tutejszą osadę, zebrały się na niwach pod Warszawą między Marymon-tem i Powązkami. W pośród tej równiny był ozdobny ołtarz, a przy nim rozbiły namiot dla duchowieństwa. W bli-kości wystawiono obszerny amfiteatr, gdzie grono Dam naysznakomitszych, tudzież J.O. Xiążę Namiestnik Królewski i pierw. i Urzędnicy kraju zajęli miejsca. Mnóstwo widzów okrywało pola. Wtem przybył Jego Cesarzewicowska Mość W. Xiążę Konstanty, i obiechawszy przy muzyce woyskowej i odgłosie bębnow wszystkie szeregi, rozkazał woyskom ze-brać się w ścięsnioną kolumnę przed ołtarz Pański. Po powszechnem przez wszystkich przytomnych woyskowych i cywilnych odkryciu głów, zaczęło się na-bożeństwo. Jego Cesarzewicowska Mość z J.O. Xięciem Namiestnikiem, otoczony

licznym orszakiem Jenerałów i officerów sztabowych, zbliżyli się do ołtarza. JW. Arcy-Biskup Warszawski Prymas Kró-lestwa, pontyfikalnie odprawił Mszę Śią, iako też modlitwy wraz z licznem duchow-ienstwem ze nawiększą pomysłnością Naylaskawszego Monarchy, Dawcy bytu i szczęścia Polaków, i za całą Nayia-śnićszą rodzinę Jego. Po zaintenowa-niu nakoniec przez JW. Arcy-Biskupa *Te Deum laudamus* działa odezwały się sto-krát. W ciągu tych świętych obrzę-ków religijnych, JW. Prymas Królestwa dwukrotnie całe zgromadzenie pobłogosła-wił. Po nabożeństwie Jego Cesarzewi-cowska Mość, rozkazał rozsunąć się woy-skem, które potem w nawiększy pa-radzie przed nim przeciągnęły. — O tym-że prawie czasie odprawiono także mo-dły w Kościele Metropolitalnym. Pożno wieczorem, gmachów publicznych i mia-sta oświecenie zakończyło uroczystość dnia tego.

Z Petersburga d. 23 Maia d. k.

Galeryia Jenerałów Rossyyskich,

Którzy się odznaczyli w pamiętnych kampaniach 1812, 1813 i 1814 roku, ma-

lowana z rozkazu N. Cesarza Alexandra I. przez G. Dave, członka Akademii Królewskiej sztuk nadobnych w Londynie.

Pan Dave artysta, któremu Cesarz J.Mé porucił odmalować wizerunki przeznaczone do tej galerii, ma wydać pod najwyższą J. C. Mości opieką zbiór ich litograficzny, jako pomnik wzniesiony chwale narodu.

Przedsięwzięcie to z wielu względów nie może być obojętnem dla współczesnych,¹ z których jedni w zbiorze tych wizerunków znajdą krewnych, drudzy przyjaciół, a inni dobroczyńców; lecz potomność nierównie większą nada mu wartość i cenę: będą to pamiątki historyczne chwały i świetności oyczyzny, męstwem i cnotami ich synów nabytey.

Co trzy tygodnie wyjdzie jeden poszyt pięć wizerunków zawierający, a całe dzieło w jak najkrótszym czasie dokonane będzie. Cena prenumeraty jest rubli assyg: 600, z tych trzysta płaci się przy zapisaniu się. Każdy poszyt pojedynczy kosztuje rubli 25, każdy wizerunek rubli 10. — 200 wizerunków składać będzie tom, ozdobiony ryciną wstępną i pięknie oprawny. Prenumeratorów imiona drukiem ogłoszone będą. W Petersburgu można prenumerować u P. Dave w Galeryi eremitażu, gdzie i wizerunki oryginalne widzieć można, albo też u P. St. Florent, Xięgarza dworu; w Moskwie u P. Riss, Xięgarza na Pietrowce; w Warszawie u P. Glücksberga, Xięgarza Uniwersytetu Królewskiego.

— Z Wilna. —

W listach z Krzemieńca donoszą, że dnia 18 Maja około godziny 5tej z południa, powstał wiatr gwałtowny; napę-

dził chmury: po błyskawicach i grzmotach spadł deszcz gwałtowny z gradem wielkości laskowego orzecha. Niepamiętna od lat kilkudziesiąt nastąpiła powódź. Miasto Krzemieniec leży w głębokim dole, dosyć wyniosłemi górami otoczonym. Potok więcej jak na pięć sążni wezbrały, z niewypowiedzianą szypkością zalał domy, iadne zupełnie poniszczył, inne uszkodził, w sprzętach wielkie zrzucił szkody: kilku ludzi w tem wezbraniu życie utraciło. Po spłynięciu wody znalaziono piaskiem przysypaną matkę z dwoygim dzieci, do serca przytulonemi. Wyparta za miasto powódź, więcej jak na pół mili wzdłuż równinę, między Królewskim mostem a Krzemieńcem rozciągającą się, a wszcz, jak tylko zalać mogła, zupełnie zalała i mulem zaołosała: w zasiewach rolniczych straszliwe szkody zrzuciła. Dwie godziny dostateczne były do uczynienia wielu nieszczęśliwemi i zrzucenia szkód i klęsk, których wynagrodzenie długiego potrzebuje czasu. — Marszałek powiatowy Drzewiecki zajął się troskliwie około poprawy stanu z tej przygody nieszczęśliwych. Wielu znakomych obywateli i dam w staraniach tymu dopomaga. — Teraz właśnie nymocoiey dała się uczuć potrzeba Towarzystwa dobroczynności, od kilku już lat w mieście naszym układanego.

Z Paryża d. 13 Czerwca.

D. 9 o godzinie 9 w wieczor zaszły tu znowu zaburzenia. Pod bramami S. Dyionizego i S. Marcina zgromadziło się do 400 ludzi i do zwykłego okrzyku: niech żyje Konstytucya! taczili różne buntownicze okrzyki. Siła zbrojna usiłowała naprzód rozprędzić skupienie, ale

gdy doznała odporu, odebrała rozkaz do-
bycia pałaców. Niektórzy z ludzi zosta-
li pokaliczonemi, a Rymarczyk, nazwi-
skiem Gravelot, zabity. Uwięziono do
50 osób; o godzinie 11 były już ulice proste
i zupełna nastąpiła spokojność. Część
buntowników udała się przez Buleward i
ulicę zwycięstwa ku Palais-royal, który
chciała zapewne złupić, ale zastała go
zamkniętą, i ulicę S. Honoryusza za-
pełniła kary godnemi okrzykami. Lecz i
tu poymano kilkunastu. Podczas naj-
większego zamieszania Marszałek Oudinot,
Xtze Reggio, będący na czele gwardyi na-
rodowej i chcący porządek przywrócić,
zwalony został z konia, który tak mocno
uderzył go w udo podkową, iż musiano
go do domu zanieść i kilka razy krwi
upuścić.

Do 10 Prefekt policyi wydał ostrze-
żenie do dobrze myślących mieszkańców,
aby oddalali się z miejsc na których się
lud kupi. Ostrzeżenie to zostało po po-
łudniu jeszcze raz ponowione, i przynio-
sło ten skutek, iż wieczór spokojnie
przeszedł. Zebrano się w prawdzie podług
zwyczaju mnóstwo ludu na Bulewardzie,
ale stojące tam dwa pułki piechoty i kilka
szwadronów jazdy trzymały burzycielów
na wodzy i nie zaszła żadna zdrożność.
D. 11 nie była także spokojność przerwa-
na. Processyja Bożego Ciała odbyła się
przystojnie i z pobożnością. W wieczor
bawił się lud podług zwyczaju jak w inne
święta. Do godziny 11 nie zaszła naj-
mniejsza zdrożność. Wynyska stały na
swoich miejscach.

Ostatniej nocy po godzinie 11szej
niegodziwi ludzie wybili okno w stajni
Xiężny Angouleme i powrzucali zapaloną

hupkę i inne palące rzeczy, które żłoby
zapaliły. Stuk koni obudził stajennych.
Przechodzący ludzie postrzegłszy ogień,
wołali o ratunek. Przybiegła straż woy-
skowa w sam czas i ugasiła szczęśliwie o-
gień, który w krotce byłby się dostał do
będącego w stajni siana. Jeden z koni
został nieco opalony. Zamysłem niego-
dziwych tych ludzi było zapewne roz-
szerzyć pożar aż do mieszkania Xiężny
Angouleme.

Z powodu zasłanych tu dotąd zaburzeń
uwięziono do 200 ludzi. Zaburzenia te
(wyraża jedno z pism tutejszych) są
skutkiem urządnego buntu, który ma
swoy cel, swoich naczelników, radę i
płatnych agentów, i który używa tylko
politycznych mniemań, dla wciągnięcia
młodzieży do kary godnych swoich zamy-
słów, ta zaś działając jedynie w duchu
wolności, służy za narzędzie spiskowi do
zaprowadzenia despotysmu.

Od kilku dni (wyraża dziennik Pa-
ryzki) rękodzielnia zmyślonych doniesień
i zatrawiających wieści, jest nader czyn-
ną. W Lyonie, Rouen, Amiens, Greno-
blu, i t. d. wybuchnął aktualny bunt. Lud
biele się wednie po ulicach, a na noc za-
myka się w swych domach. Cożkolwiek
bądź, mowidalecy ten dziennik, i chociażby
nawet dziennik Sława miał za trzy dni lub
prędzej na to umrzeć, zapewnić jednak
możemy naszych czytelników, że spo-
kojność publiczna ani w Lyonie, ani w
Rouen, ani w Amiens, ani w Grenoblu, ani
w żadnem miejscu Francyi nie była przer-
wana.

P. Arbaud podał przed niektórym cza-
sem prośbę do izby Deputowanych,
w której żądał, aby uchwalita za-

radcą ustawę na przypadek, gdyby Król umarł, oddał się lub złożony został. Izba odesłała z oburzeniem tę propozycję do Ministra sprawiedliwości. Minister rozkazał P. Arbaud pociągnąć do sądu, który teraz przez sąd departamentu Wary skazany za to został na 8 miesięczne więzienie i zapłacenie 100 Fr. kary pieniężnej.

Na posiedzeniu izby Deputowanych d. 10 P. Lafitte zabrał głos i protestował się przeciw zatwierdzeniu protokołu zeszłego posiedzenia, ponieważ izba nie jest wolną, i część Deputowanych (lewa strona) jest zagrożoną. Złożył dowody i świadectwa wiary godnych mieszkańców Paryża, a między innemi kupców z części miasta S. Dionizego, którzy zdarzenia d. 9 dla izby opisali. Buleward de Bonne-Nouvelle okryty był o godzinie 8 w wieczor przeszło 100,000 ludzi, mężczyzn, kobiet i dzieci; panowała pomiędzy nimi wielka spokojność; żaden buntowniczy krzyk nie dał się słyszeć, gdy nagle pokazało się kilka oddziałów wojska, a między nimi kirysierowie gwardyi z dobytymi pałaszami. Naówczas zaczęto krzyczeć: niech żyje Konstytucya! naówczas uderzyły wojska na zebraną kupę, pędziły ją na pobliskie ulice i każdego, który im stał na przeszkodzie, rabali. Jeden człowiek i kobieta zostali ranionemi, 55letni człowiek był palaszem w twarę cięty, a trzeci w szynkowani wina zaoty i zwłoki jego jako nieznajomego zaniesiono na Morgue. Żołnierze z taką wściekłością rabali kraty u

okien Winiarza, że im się palasze łamały. (Pokazano kawałek palasza.) Tego wieczora za to i pokaliczono mnóstwo ludzi. Żołnierze byli obłąkanemi i podnieconemi. Niebezpieczeństwo zwiększa się codziennie. Do izby należy Król ostrzedź, poki jeszcze niezapóźno. Jutro będzie gorzej jak dziś. (Jakże W Pań wiesz? przerwał mu mowę P. Bourdcau. Jak widzę zdajesz się być o wszystkim bardzo dobrze uwiadomiony!) Jedyńy sposób jest, aby każda część Paryża starała się za pomocą gwardyi narodowej utrzymać spokojność publiczną. Ministrowie zdają się ukrywać niebezpieczeństwo i tać prawdę. Wzywa ich przeto do dania potrzebnych wyjaśnień dla uspokojenia izby. — P. Perrier mówił w tymże sposobie i dodał, że nawet Marszałek Oudinot o mało na koniu zarąbany nie został. — Minister sprawiedliwości P. Desferre żądał głosu i przyrzekł dać prawdziwe wyjaśnienie rzeczy. Nazwał poruszenia w Paryżu buntem, który jest (jak mówił) prządzony; ma swoje znaki, hasła i kierunek. Wczoraj (dnia 9) głównemi punktami obrotów były Estrapade, żądano uciec się na przedmieście Marceau, ale się nie powiodło, i Buleward S. Dionizego i S. Marcina. Tu chciano stosownie do ułożonego planu korzystać z nocy i wyjść z teatrów, dla powiększania zamieszania i liczby buntowców. Słyszeć się dały buntownicze okrzyki nie tylko: niech żyje Konstytucya! ale i niech żyją nasi bracia w Mianszestrze! (*) Król nawet nie był oszczę-

(*) Dziennik Sporów przywodzi wyimek z Dziennika Sława (którego głównym redaktorem jest Deputowany Constant,) w którym między innemi wyrażono, iż śmiano się w izbie, gdy Minister Desferre przytoczył okrzyki buntowców: ależ żyją nasi przyjaciele w Mianszestrze! Śmiejący się znaleźli wprawdzie rację

dzany. Tu odczytał Minister wyniki z
spisanego przez Jenerała Defrance proto-
kołu, w którym jest wzmianka o nastę-
pujących okrzykach: Precz z izbami!
precz z royalistami! precz z emigrantami!
precz z kiryserami! precz z dragonami!
precz...! Nadaremnie użyto spokojnych
sposobów; policyia, gwardyia narodowa
i żandarmeryia z pałazami w pachwach
zostały odpartemi i w kupę ściśnionemi.
Musiano więc użyć siły zbrojney. Przy-
był szwadron kiryserów z dowodzącym
Paryżką dywizyją Jenerałem. Na nowo
został tłum z rozkazu tego Jenerała przez
urzędników policyi do rozeyścia się we-
zwany; po trzykroć ponowiono to we-
zwanie; lecz zamiast uczynienia mu zado-
syć, bito żandarmów kłami, a na żoł-
nierzy rzucono kamieniami. Nie pozostał
zatem iany środek, iak iż kiryserowie
musieli pałazami rozpedzić uporczywych.
Tak opiewa rzeszony protokół. Pytam
się teraz izby (mówił dalej Minister)
czyli to zdarzenie było skutkiem przypad-
kowego zebrania się nieukontentowanych
robotników? czyli ci, gdyby ztakiej zgro-
madzili się przyczyny, nie byli krzyche-
li: chleba! roboty! i t. d. czyli ustawicz-
ny okrzyk: niech żyje Konstytucyia! nie
był temu tłumowi podany za hasło? czyli
w tem nie był ukryty zamysł rozpedzenia
obu izb? czyli ow okrzyk nie ma związ-
ku z usłowaniami pewney części izby za-

palenia i pobudzenia do buntu umysłów?
Lecz na cóż się pytam, wszakże w krotce
będziemy mogli złożyć izbie dostateczne
tego dowody. Tu mówił Minister o usta-
wicznym dążeniu pewney strony do
wstrzymania obrad, o naganianiu wyiąt-
kowej ustawy (odziennikach,) kroków
i środków Rządu, a nawet tych, na które
sama zezwoliła. Cożby się stało z tro-
nem i oyczyzną gdyby Rząd nie był w
tey chwili uzbroiony, gdyby dziennikom
wolno było rozszerzać płomień buntu?
Propozycyją zawieszenia obrad nazwał
sromotnym pozorem, tchorzostwem. Ni-
gdy nie było większey potrzeby pozostać i
trzymać razem, iak teraz. Podczas wiel-
kich niebezpieczeństw zawsze wielkie rady
narodu ogłaszają się za nieustające, ale ni-
gdy za nieczynne. — P. Constant, który
po nim mówił, nie Ministrom, ale nie-
widzialnemu rządowi przypisywał wszy-
stko. Ministrowie padną sami ofiarą
swey słabości i swojego ulegania; zep-
chnie ich prawa strona, iak tylko ich po-
trebować nie będzie. Mówił znówu o
hershcie ultramonarchicznego spisku, któ-
rego imie przyrzekł wydać, skoro rzecz
wytoczy się do sądu. Potem czytał list
lekarza szpitalowego, w którym wyrażo-
nem było, że officerowie dnia wczoraysze-
go wołali na żołnierzy: zabijajcie wszy-
stkich! Dalsze czytanie tego listu przer-
wane zostało. — Nakoniec protokół posie-

śmiechu godną, nieprzyzwoitą i niepodobną, ażeby liberaliści przedmiescia S.
Antoniego mieć mogli wiadomość o poruszeniach reformatorów w ulicach Man-
szestru; ale iakże dopiero śmiać się będą, gdy im okażemy, iż w roku ieszcze
1792 tak zwani reprezentanci narodu Francuzkiego w konwencyi narodowej kor-
respondowali z swoimi przyjaciółmi i bracią w Manszestrze! D. 31 Październi-
ka i d. 22 Listopada 1792 złożone zostały konwencyi narodowej dwa adressy z
Manszestru, w których dano temu zgromadzeniu tytuł obywateli i przyjaciół. Ko-
muż atoli dostał się chwalebny zaszczyt, iako prezesowi konwencyi, do odczyt-
nia i odpisania na te adressy? Słuchajcie, Panowie śmiejący się! Oto godna
mu Xpistia Gregoire!!

dzenia d. 8 znaczną większością zatwierdzony został.

— D. 17. —

Nakoniec d. 12 izba Deputowanych po długich i burzliwych sporach przyjęła z raszłemi odmianami całkowicie ustawę o obiorach większością 150 głosów przeciw 95. — Gdy iaż ustawa przyjęta także została przez izbę Parów, podał ją Minister spraw wewnętrznych d. 14 Królowi do zatwierdzenia. — Po przyjęciu ustawy o obiorach przystąpiła izba Deputowanych do roztrząsania budżetu wydatków. Lecz pod pozorem interessów lub słabości zdrowia roziecchało się wielu Deputowanych lewey strony, tak iż na posiedzeniach d. 14 i 16 zaledwo znajdowała się potrzebna liczba członków do głosowania. Większa część artykułów budżetu została prawie bez żadnego zaprzeczania przyjęta. Jeden tylko artykuł względem wydatków na duchowieństwo doznał trudności, i odesłany został po poprawę do komisyy; lecz dziś z proponowanemi odmianami przyjęta zapewne zostanie reszta budżetu.

Xże Decazes oczekiwany jest co chwila w swej wsi niedaleko Paryża Etioles.

Od 13 panuje naysupełniejsza spokojność w tuteyszej stolicy. Król oświadczył Pułkownikowi dragonii gwardyi swoje zadowolenie z postępowania tego pułku podczas zaburzeń.

Marszałek Oudinot tak dalece przyszedł już do zdrowia, iż w krotce będzie mógł wychodzić. Król i Xiążęta kazali się często o jego dowiadywać zdrowie, a d. 12 odwiedził go Monsieur (brat Królewski.)

D. 6 b. m. odplynęła z Brestu eska-

dra pod rozkazami Kontraadmirala Jurieu, składająca się z 1 liniowego okrętu, 1 fregaty i 1 korwety. Na tej eskadrze znajduje się kilku Francuzkich konsulów do różnych okolic Brazyli przeznaczonych. Uda ona się naprzód do Lizbony.

Z Madrytu d. 2 Czerwca.

Las Penas, dowódca twierdzy S. Piotra na wyspie Leon, który pod różnemi pozorami wzbraniał się dołączyć do przysiężk konstytucyi, został przez naczelnego Wodza złożony i do odpowiedzi pociągnięty.

Galicya obrała swaim Deputowanym do Stanów Jenerala Quiroga.

Margr. Ville-Payres, były jeneralny sekretarz Inkwizycyi w Madrycie opuszcza Hiszpanią i przenosi się z całym majątkiem do Genui.

Minister spraw wewnętrznych, Pan Arguelles, lubo jeszcze słaby, udał się jednak do Króla dla ucałowania jego ręki i Infantów. Jeden z ostatnich nie dopuścił tego, ale uściśkał go. Król rzekł do niego z wielką dobrocią, aby tylko tyle pracował, ile zdrowie jego dozwala.

Klub Lorencini nie jest zamknięty. Obywatel Ogierto miał w nim dnia 25 Maia mowę, w której nalegał, iż w żadnym punkcie nie należy nad konstytucją postępować. Ręczony klub wyprawia wieczorne muzyki członkom byłych Stanów, którzy dawniey prześladowanymi byli; zaczął od Ministra spraw wewnętrznych Arguelles, który pokazał się z ganku i oświadczył, iż całe życie poświęci na utrzymanie wolności i przedwney konstytucyi Hiszpańskiey.

Urzędowa gazeta zapowiada nowe dzieło Xiędza Fernaben, który obrany

znowu został członkiem Stanów, pod tytułem: "Szczęśliwa Hiszpania przez życie konstytucyi i przez śmierć Inkwizycji. „

Arceybiskup Saragossy, na którego padało podeyrzenie, iż wpływał do zasłach w tem mieście zaburzeń, wydał list pasterski, w którym usprawiedliwia polityczne swoje postępowanie, odwołując się do swojego zaprzysiężenia konstytucyi i do świadectwa Apostołów, podług którego, kto oiera się władzom konstytucyjnem, ten opiera się samemu Bogu.

— Dnia 6. —

Król wydał rozporządzenie, aby wszyscy Francuzi, którzy jako niemaący paszportów w posiadłościach Hiszpańskiej Ameryki uwięzionemi zostali, na wolność byli wypuszczonemi.

Officerowie i inni woyskowi, którzy na mocy wyroku z dnia 8 Marca powrócili do Hiszpanii, otrzymali z rozporządzenia Królewskiego zaległy swój żołd. Osady w Burgos i innych miejscach wsparły tych nieszczęśliwych składkami, którzy w najniebezpieczniejszym stanie powrócili do oyczyzny.

Przechodzący przez Malagę batalion Gwadalaxary tak nieprzystoynie się sprawił, iż o mało nie dał powodu do zaburzenia. Lud powitał go okrzykiem: niech żyje Konstytucya! na który on wzbrał się podobnież odpowiedzieć. Gubernator zapobiegając dalszem nieprzyzwoitościom, nie dozwolił żołnierzom kwater, ale mu ieli na rynku nocować. Nazajutrz rozkazał im do Valenz odciągnąć. Jakkolwiek nie chętnie, odciągnęli jednak przy okrzyku: niech żyje Konstytucya, na co googwardyi narodowej im odpowiedziało.

Król przechodzi się często po ulicach

Madryckich i każe sprzedające w nich pisma i dzienniki zakupować i sobie czytać.

2 Londynu d. 13 Czerwca.

Na przełożenie Lorda Hamilton wyniosła się Królowa z domu Ławnika Wood do mieszkania w ulicy Portsman, które Pani Antonina Hamilton przed niejakim czasem najeła. W nowem tem mieszkaniu słuchała w przeszłą niedzielę prywatnego nabożeństwa. Osobliwszą jest rzeczą, iż text do kazania, które Pastor Brown miał, z przypadającego na ten dzień 56 Psalmu stosował się do iey teraźniejszego położenia. Nazajutrz gdy lud dowiedział się, że wyniosła się z domu P. Wood, powybiłał okna na przeciwko stojącego domu, w którym dwie Fitzclarence mieszkają. Oddział jednak dragonii wstrzymał go od dalszych zdrożności.

Dnia 9 popołudniu Lord Liwerpool otrzymał od Królowey z nowego iey mieszkania list następującej treści: "Z porad swoich patronów i kilkunastu członków niższej izby uznała Królowa za dobre uwiadomić Lorda Liwerpool, iż gotową jest przyjąć każdą zgadzającą się z iey honorem propozycyją, którą iey w imieniu Rządu J. K. Mci uczynić zechce. — Lord Liwerpool odpisał na ten list dnia 10 i wyraził, że studzy Królewscy poczytują za swój obowiązek przyjąć i rozważyć wnioski, które im Królowa lub iey doradcy na dawniejsze ich propozycie zechcą przestać. Poczem Lord Liwerpool otrzymał drugi list od Królowey, w którym oświadcza, iż żąda wszystkich praw, które Królowey Angielskiej przynależą. Póki nie odzyska swej dostojności, nie może żadney inney słuchać

propozycyi, lecz skoro to nastąpi, gotową jest wysłuchać zaraz propozycyi Ministrów J. K. M. — Dnia 12 żalił się Lord Liwerpool w wyższej izbie, iż powyższa korespondencyja w dziennikach i to w wielu miejscach pofalszowana ogłoszoną została. Zapewnił oraz, iż doradcy Królowey wcale do tego nie wpływali, (co też P. Brougham w niższej izbie honorem zaręczył.) W nioł potem, aby prace tajney kommissyi aż do 17 b. m. zawieszone zostały, poczem Lord Holland cofnął żądanie swoje zniesienia aktu małżeństwa Królewskiego.

W izbie niższej wołosi także Lord Castlereagh, aby dalsze narady względem poselstwa Królewskiego w sprawie Królowey odłożone były do dnia 16 b. m. zwłascza, iż dnia 15 przypada uroczystość urodzin Króla, i że aż do tego czasu stosunki pomiędzy obiema wysokimi Stronami mogą się na tę lub na ową stronę przeważać. Dodał także Lord, iż czyniąc ten wniosek, izba nie będzie żądać, aby mówił o tem co dotąd zasłło. — P. Brougham ubolewał, iż Królowa nader niestósownie mieszka i wystawioną jest na natręstwo wielu osób. Lord Castlereagh wziął to za przymówkę Ministrom, i rzekł, iż ta uwaga wcale nie była potrzebną. Na co P. Brougham odpowiedział: iż nie rozumiał przez to, aby Królowey zbywało na pieniądzech do naigicia wygodniejszego mieszkania, bo iey dosyć ich ofiarowano, ale ich nie przyięła; lecz choiał tylko dać poznać, iż gdyby w przyzwoitszym miejscu mieszkała, niebyłaby iak teraz na natręstwo wystawioną.

Godziennie bywają teraz gabinetowe

radzy, które często do nocy się przeciągaia. Tyczą one się Królowey i iak mówią i spraw Francyi.

Na pogłoskę, iż Królowa uda się do ro na operę, był teatr aż do zaduszenia się napełniony; lecz nie przybyła, i nie zaraz ieszoze pokaże się publicznie. — Królowa liczy teraz 52, a Król 59 rok. Opozycyjne pisma chwaią ustawicznie Królową; Gazeta Times przypisuje iey nawet lwią postawę, iak ieden z posłów Angielskich o Królowey Elzbiecie powisdział.

Mówią powszechnie, iż P. Canving, który w zimie posłany był do Włoch, dla układów z Królową, a za powrotem do Anglii mówił za nią i nie pochwalł postępowania P. O. i innych, którzy we Włoszech otaczali tę Monarchinią, oddalony z Ministeryium zostanie.

Z Obrad parlamentowych wyczytusiemy, iż wszystkie Europeyskie Macarstwa posiadają razem tylko 169 wojennych okrętów, gdy tymczasem sama Angliia liczy ich 590. W roku 1817 wynosiły koszta na budowę okrętów 1,100,000, a w 1818 roku 1,200,000 £s.

Król dał Prezesowi akademii malarzkiej, P. Lawrence, złoty medal z swoim wizerunkiem i złotym łańcuszkiem, który ma nosić podczas swiego prezesowstwa, a potem następcy zostawić. Napis na nim jest: "Dany przez Jerzego IV. Prezasowi Królewskiej akademii."

Piękny Katolicki kościół w Kork stał się powiększey części pastwą płomieni.

Przybył tu nowy Hiszpański Ambasador Xiąże Frias, i gdy do Doweru wysiadł powitany był wystrzałami z dział i otrzymał straż honorową.

DODATEK DO N^{ro} 53. GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 2 LIPCA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

Z Bruxelli d. 16 Czerwca.

D. 13 oznajmiona tu została przyjemna wiadomość, że N. Królewicowa Następczyni tronu naszego (siostra N. Cesarza Alexandra) d. 13 b. m. o godzinie 2 z południa w zamku Soestdyk szczęśliwie trzecim synem rozwiązana została. Jego Królewicowska Mość Następca tronu sam raczył o tem donieść tutejszemu magistratowi. W Hadze oznajmiona została ta wiadomość wystrzałami z dział, i t. d.

PP. van Loeven, zwany Riebing i Pocholles, którzy oddawna wydawali wychodzący tu dziecinik *le Vrai Liberal*, opuścić musieli na mocy rozporządzenia Królewskiego królestwo nasze. Pierwszy udał się do Akwisgrauu, a drugi do Chilvel.

Podług doniesień od granic Francuzkich kilka pułków z 16 dywizyi odebrało rozkaz ruszenia pod Paryż.

Z Włoch d. 9 Czerwca.

Gazeta Rzymska donosi o następujących mianowaniach, które Oyciec S. przez sekretaryjat stanu ogłosić kazał: Gubernatorem Rzymu i Dyrektorem poli-

cji (na miejsce zbiegłego Prałata Pacca) Prałat Bernetti; Jenerałnym Podskarbiem Kamery Apostolskiej (na miejsce zmarłego Kardynała Guérrierie) Prałat Cristaldi, dawniey Audytor Papieski; Audytorem Prałat Xiąże Odescalchi; Prefektem żywności Prałat Orsini, dotychczasowy Inspektor drogowy, a ostatnim Prałat Nicolaï.

Oprócz małżonki Jerzego IV inna jeszcze Dama utrzymuje we Włoszech tytuł Królowey Angielskiej, to jest wdowa po niegdy pretendencie do korony Angielskiej Stuardzie, która pod nazwiskiem Hrabiny Albanii z 1500 Ps. pensyi, którą z Anglii pobiera, w Florencyi żyje, używa herbu Angielskiego i powagę owdowiałey Królowey, przynajmniej w swem domu, ściśle utrzymuje. Jest ona z rodu Stolbergów.

W Liwornie odebrano od Amerykańskiego Konsula w Algierze wiadomość, że w połowie Maia wygotowana tam została do wypłynienia na morze eskadra i na lądzie czyniono uzbraiania. Na zapytanie Konsula Amerykańskiego, odpo-

wiedział Dev: że ta eskadra nie jest przeciw żadnemu chrześcijańskiemu Mocarstwu przeznaczona, i że wydał najsurowsze rozkazy, aby okręty dobrych jego przyjaciół, Amerykanów były szanowane. Bydź może, iż te uzbrojenia przeznaczone są przeciw Tunis; wszelako ostrzega Konsul, aby okręty miały się na ostrożności.

Wezuwiusz wystawia od niejakiego czasu nowy widok: ogniste jego potoki płyną nie tylko wielkim otworem, ale otworzyły sobie nowy na stronie południowej.

Gazeta Genuńska zawiera następującą przez Korfu nadeszłą wiadomość o Ali Baszy Janiny:

"Do 10 Maja nie przyszło do żadnej bitwy pomiędzy Ali Baszą i wysłannymi przez Portę przeciw niemu wojskami. Niepotwierdza się, iakoby się ogłosił Królem Macedonii, lubo zdaje się mieć tę myśl, lecz wstrzymuje się z iey ziszczeniem pokinie odnieść iakowych korzyści nad swoimi przeciwnikami. Ali Basza dla zapewnienia się o wierności pierwszych cywilnych i wojskowych swoich urzędników, żądał i otrzymał od nich zakładników, których w twierdzy Janinie, kazałszy się dawnym mieszkańcom wynieść, umieścił. Zebrał i uzbroił do 20,000 Greków w Macedonii i Tes-

salonii, którzy po prowincjach wiele czynią zdrożności. Dla zapewnienia się także o ich wierności, zabrał od nich do Janiny zakładników. Uwolnił wszystkich jeńców, odstąpił wszystkim swoim poddanym podatków, i wysłał do Korfu posłańca, dla przeciągnięcia na swoją stronę znajdujących się tam Suliotów; lecz jeszcze się nie nakłonili. Janinę obwodzi wielkim rowem, nad którym dzień i noc wszyscy bez różnicy, zaczawszy od duchownych, aż do kobiet pracować muszą. Przy pięciu studniach (pomiędzy Janiną i Prevosa) postawił znaczną się zbroję, a w Demetrio (niedaleko Janiny) kazał 100 pieców do pieczenia chleba wystawić, i wiele innych czyni przygotowań. — Niewiadomo jeszcze gdzie wojska W. Sultana stoja. — Pomiędzy Janiną i Prevosa kazał wystawić telegrafy, za pomocą których w półtorej godziny odbiera od przegów wiadomość. Ciekawa jest rzecz iak się to wszystko zakończy."

Wychodzącą w Rzymie gazeta *Notizie del Giorno* zawiera z rzekomego kupieckiego listu z Epiru wiadomość, że wysłani od Porty przeciw Ali Baszy Janiny czterey Baszowie z nim się złączyli, i czynią przygotowania do postąpienia w 80,000 ludzi przeciw Stambułowi.

D O N I E S I E N I A

Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż gdy ogłoszona w dniu 27 Kwietnia r. b. i w Dzienniku Rządowym Nr. 19 i następnym umieszczona licytacyia Kamienicy pod L. 277 i 78 przy ulicy Głębiew w Gminie z W. M. Krakowa, do Sukcessorów Dominika i Rozalii Krakiewiczów należących za summe 1,494 czyli raczy podług następney opinii w sprawie biegłych za summe 1,294 Złp. 24 gr. oszacowanej dla braku licytantów spełza: przeto Trybunał w myśli

artykułu 8 prawa Seymowego, z dnia 15 Grudnia 1818 r. względem Domów spustoszałych zapadłego postępując, termin do powtórney licytacji pomienioney Kamienicy na dzień 31 Lipca r. b. naznacza, a to pod warunkami już ogłoszonymi. Chcący licytować mogą do takowej licytacji bez pośrednictwa Patronów zgłosić się.

W Krakowie d. 14 Czerwca 1820.

*Mąkolaki,
Skarżyński, Sekr.*

Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa i jego Okręgu. Podaje do publiczney wiadomości, iż licytacy a Domów pod L. 131 i 133 przy ulicy Długiej na Kleparzu w Gminie 7 do Sukcessorów Nankiewiczów należących sytuowanych, z których pierwszy to jest: pod L. 131 za summe 1,243 Złp. a drugi zaś pod L. 133 za summe 1219 oszacowanych, w dniu 24 Lipca r. b. tudzież Domu spustoszonego z Ogrodkiem Xiedza Walantego Grabowskiego na Kaźmierzu pod L. 17 w Gminie 6 stojącego, przez wsztuce biegłych za summe 529 Zp. 20 gr. oszacowanego, w dniu 27 Lipca r. b. przez publiczną licytacyą w swym Trybunale odbyć się mającą, nastąpi, a to pod warunkami, już ogłoszonymi. — Wreszcie uwiadomia się chęć licytowania mających, iż do takowej licytacji pośrednictwo Patronów nie jest potrzebne.

W Krakowie d. 12 Czerwca 1820 r.

*Bernard Dwernicki,
Skarżyński, Sekr.*

Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa i jego Okręgu. Podaje do publiczney wiadomości, iż gdy ogłoszona w dniu 27 Kwietnia r. b. i w Dzienniku Rządowym Nr. 18. 19 i 20 umieszczona licytacya Kamienicy pod L. 333 przy ulicy Szwedzkiej w Krakowie w Gminie 3 sytuowanej, Jana Rychtera własney, za summe 17,953 Złp. 15 gr. oszacowanej, tudzież Domu pod L. 620 przy ulicy Rożanej w Krakowie w Gminie 5 Grzegorza i Katarzyny Zielińskich własnego, za summe 1033 Zp. 10 gr. oszacowanego spełniła dla braku licytantów, przeto Trybunał w myśl artykułu 8go prawa Seymowego w dniu 15 Grudnia 1818 r. względem Domów spustoszałych zapadłego postępując, termin do powtórney licytacji pomienioney Kamienicy na dzień 20, a pomienionego Domu na dzień 27 Lipca r. b. naznacza, a to pod warunkami już ogłoszonymi, to jest:

1. Iż chęć licytowania mający winni są tytułem wadli przed rozpoczęciem licytacji złożyć część szacunku złożyć.

2. Nabywca ma połowę summy z licytacji wypadającej w dniu 10 złożyć do składu Sądowego, a druga połowa zostanie przy teyże Kamienicy do lat trzech zobowiązaniem płacenia prowizyi po 5 od 100 wolno iednak nabywcy całą summe z licytacji wypadającą w powyższym terminie złożyć.

3. Nabywca obowiązany jest stosownie do uchwały Seymowej z dnia 15 Grudnia 1818 r. kupioną Kamienicę w przeciągu roku jednego wyreparować.

4. Niedopełniający powyższych warunków, utracą vadium, i nowa licytacya na jego koszt przedsięwzięta zostanie. — Opisy pomienioney Kamienicy i Domu wraz z ich oszacowaniem, znajdują się w Kancellaryi Pisarza Trybunału. Chcący licytować, mogą do takowej licytacji bez pośrednictwa Patronów zgłosić się.

W Krakowie d. 12 Czerwca 1820 r.

*Bernard Dwernicki,
Skarżyński, Sekr.*

Potrzebując do Fabryki znaczney w Mieście Sandomierzu prowadzoney dwóch Maystrów kunsztu Mularskiego, jako też iednego kunsztu Ciesielskiego, którzyby na planach znając się takowe exekwować mogli, uwiadomia się życzących sobie roboty Maystrów obu kunsztów by się do Miasta Sandomierza do Budowniczego Rządowego Fr. Heinsztain listownie *franco* zgłosili, i żądania swe, czyli robotę całkiem na siebie wzięść, lub też dziennie za pracę swą wynagrodzeni być chcą, przedstawili.

Podpisany, dawniej Naczelnay woyskowy chirurg, a teraz od jednego z sławnych Uniwersytetów approbowany Dentysta, ma honor uwiadomić Publiczność, iż odmienił swoje mieszkanie, i uprasza naypokorniej Osoby, które go zaszczycają swoim zaufaniem, iako też któreby go zaszczycić raczyły, aby udawały się do Kamienicy w Ryńku pod Nr. 237 JP. Dzwonkowskiego, na przeciwko kościoła S. Wojciecha, gdzie znajduje się Resurs; zastać go można zawsze z rana od godziny 7 do 10, a po południu od 2 do 5. — Spodziewa on się, iż przez ciągłą swoją pilność zasłuży zawsze na łaskawe względy Publiczności, co jest zawsze naygoraczszem jego życzeniem.
F. Löffler.

W dniu 4 Lipca 1820 r. o godzinie 10 przed południem w Krakowie przy ulicy Floryjańskiej w Kamienicy pod L. 537 sprzedane zostaną różne ruchomości iako to: Siedlarszczyzna, tudzież sprzęty domowe, i meble pokoiowe; gdzie oraz mieszkanie na pierwszym piętrze w tejże Kamienicy znajdujące się z piwnicą na rok jeden od daty Licytacji wydierżawione zostanie. — W Krakowie dnia 30 Czerwca 1820 r.

Kawecki, Kom:

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu. Stosownie do artykułu 118 Kod. Cyw. podaje niniejszem do wiadomości powszechney, iż Trybunał I. Instancyi kraju tutejszego, Wyrokiem swoim z dnia 29 Maja r. b. 1820 wydanym, na powodztwo Barbary z Morawskich, Hallerowej, po niegdy Baltazarze Hallerze pozosraley Wdowy Matki Heleny Hallerowej, Panny doletniej, i Maryanny z Hallerów Wentzlowey, Jana Wentzla Obywatela i Kupca Miasta Krakowa Matżonki, Siostr nakazał wyszukiwanie nieprzytomnego Syna i Brata tychże, Wojciecha Hallera, z niegdy s. p. Baltazara Hallera i żyjącej Barbary z Morawskich Hallerowej Matżonków, spłodzonego, iuż przeszło od lat czterech żadney o sobie wiadomości niedającego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności rzeczzonego Wojciecha Hallera. Sądowi Pokoju Okręgu Igo Wolnego Miasta Krakowa. — W Krakowie dnia 10 Czerwca 1820.

Płakarski

Rautsch, Sek. S. T.

W Krakowie w Domu pewnym skradziono zegarek złoty Angielski w dwóch koptach z kabziel i dniami, a napisem Norton London, dosyć płaski, przy którym był łańcuszek złoty z ogniwkami podługowatemi gładkimi i płaskimi, oraz pieczęć złota, z krwawnikiem nierzułym. Gdyby komu zdarzył się rzeczony zegarek, dostrzedz, raczy takowy z osobą przytrzymać i do Policji dać znać, gdzie oprócz poniesionej Expensy 3 Czer. Zł. wynagrodzony zostanie.

Wieś Deszno z dwiema Folwarkami, w Powiecie Jędrzejowskim leżąca, znacznemi wysiewami, lasami, łąkami, paszami, iest z wolney ręki do sprzedania; ktoby sobie takowego kupna życzył, raczy się udać do właściciela tychże Dóbr, a tam o wszystkich warunkach uwiadomionym zostanie.

Wieś Wierzbica w Obwodzie Stopnickim powiecie Szydłowskim leżąca o dwie mile od Kielc, trzy mile od Pińczowa, mająca siano, las znaczny dziedziczna JW. Stanisława Hrabi Szaniawskiego, Orderów Orła Białego, Stęgo Stanisława Kawara, z wolney ręki iest do puszczenia w zastaw; życzący sobie tę wieś mieć zastawą, ma się udać do Właściciela Dóbr tych, mieszkającego w Krakowie w Grodzkiej Ulicy pod L. 180. w Własnym Jego Domu,